

**Till
Berörda myndigheter**

Bevarandet av Naturreservatet Svartedalen i egenskap av natur- och friluftsområde samt Natura 2000-område (SE0520142) enligt fågeldirektivet ej förenligt med pågående ekonomiskt skogsbruk

Sammanfattning: Medlemmar i styrelsen för den ideella föreningen *Rädda Svartedalens Vildmark* med målsättning att rädda detta områdes naturvärden för framtiden vill fästa (o?)berörda myndigheters uppmärksamhet på de stora brister som föreligger i den svenska tillämpningen av EU:s föreskrifter. Genom att tillåta ekonomiskt skogsbruk i 44 % (1446 ha) av det enligt fågeldirektivet utpekade Natura 2000-området Svartedalen med funktionen som produktionsskog (Fig. 1), kommer den avsedda bevarandekapaciteten att avsevärt försämrats. Detta skulle också drabba åtminstone hälften av de 12 fågelarter negativt, som man enligt Fågeldirektivet avsåg att bevara i området. Eftersom detta skogsbruk, med skördare i ett produktionsområde beläget närmast utmed befintliga bilvägar, gör terrängen mycket svårframkomlig även till andra områden, så reducerar detta allmänhetens möjlighet att bedriva friluftsliv och uppleva ostörd natur i ett skogsområde med förstörda stigar, djupa hjulspår och ris efter röjning och avverkning.

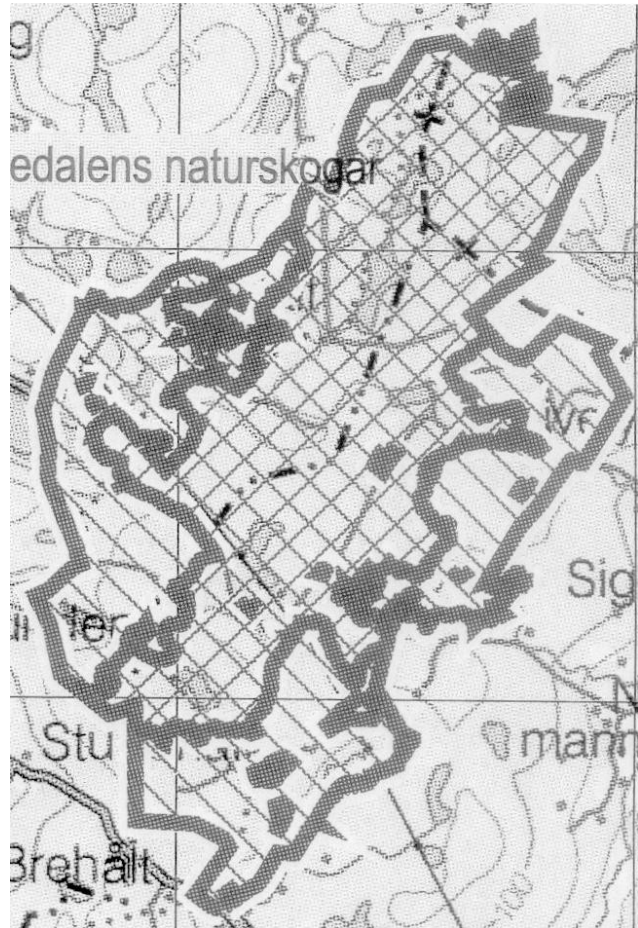

Fig. 1. Natura 2000-områdena *Svartedalens naturskog* (rutat område) och *Svartedalen* (rutat + snedstreckat område). Snedstreckat område = produktionsskog.

Områdesfördelning

Naturreservatet *Svartedalens natur- och friluftsområde* omfattar enligt gällande skötselplan¹:

- (1) Det tidigare naturreservatet Svartedalens vildmarksområde, skötselområde 1. (Fig. 1: norr om skuggad linje i rutat område)
- (2) Skötselområdena 1a & b – 15, där vissa naturvårdande åtgärder men inget skogsbruk får förekomma. (Fig. 1: söder om skuggad linje i rutat område)
- (3) Skötselområde 16, där skogsbruk är tillåtet. (Fig. 1: snedstreckat område)

Natura 2000-området *Svartedalen SE0520142*² (3284 ha) omfattar hela naturreservatet *Svartedalens natur- och friluftsområde* exklusive Skötselområde 13.

¹ Västkuststiftelsen. 2002-03-19. Skötselplan för naturreservaten Svartedalens vildmarksområde och Svartedalens natur- och friluftsområde. Kungälv, Stenungsunds och Lilla Edets kommuner, Västra Götalands län.

Natura 2000-området *Svartedalens naturskogar SE0520166*³ (1838 ha) omfattar:

- (1) Det tidigare naturreservatet Svartedalens vildmarksområde, skötselområde 1.
- (2) Skötselområdena 1a & b – 12 & 14-15.
- (3) Tillägg av ett område mellan skötselområdena 10 & 12.

Röjning och gallring i naturtypen 9010 Västlig taiga

Under hösten 2005 har röjning och gallring av skog bedrivits i de delar av skötselområde 16 som motsvaras av Folder nr 5⁴ och 6⁵. Dessa folder har utarbetats för att möjliggöra för allmänheten att kunna ta sig ut i skogen utmed markerade stigar utan att gå vilse, till en början genom guidade turer utmed stigar som markerats på kartor i folderarna, i vilka också natur- och kulturvärden angivits. Genom egna strövtåg kan sedan intresserade vandrare själva lära känna området och dess natur- och kulturvärden. De markerade lederna har så långt möjligt lagts utmed de identifierade stigar och smala vägar, som nyttjades i det gamla kulturlandskap som fanns här ännu under 1800-talet.

Eftersom skogsbrukets röjningar utförts med skördare har en våldsam påverkan åstadkommit på befintliga natur- och kulturvärden. Stigarna har gjorts oframkomliga. Det inslag av björk och andra lövträd, som skulle ha gett ett naturligt inslag i den barrdominerade Västliga taigan, har i stället genom röjningen kommit att hindra såväl

människor som vilt att ta sig fram (Fig. 2-3). Guidning av turer kan inte längre genomföras i de områden som utsatts för detta skogsbruk. Möjligheten till svamplockning har dessutom försvårats.

Fig. 2. Den gamla snitslade stigen från Norra Gräsås till kvarnfallet nedströms Kvarnsjön är nu oframkomlig. (Foto: O. Pehrsson 2005-10-19)

Fig. 3. Stigen från kvarnfallet till Södra Gräsås är fylld med fällna björkar genom skördarens framfart, just det trädslag som skulle ge lövinslag i taigan. (Foto: O. Pehrsson 2005-10-19)

² Länsstyrelsen Västra Götalands län. 2005-08-15. Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0520142 Svartedalen.

³ Länsstyrelsen Västra Götalands län. 2005-08-15 Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0520166 Svartedalens naturskogar.

⁴ Naturskyddsföreningen i Kungälv. 2001. På upptäcktsfärder i ett försvinnande kulturlandskap i Svartedalen. 5. Stora och Lilla Gräsås.

⁵ Naturskyddsföreningen i Kungälv. 2001. På upptäcktsfärder i ett försvinnande kulturlandskap i Svartedalen. 6. Linås och Tattardalen..

Habitat för flera fågelarter i Natura 2000-området har förvandlats till vedtravar

Trots att hälften av det av stormen Gudrun fällda virket, ca 30 miljoner m³fug, låg kvar i skogen i södra Sverige vid månadsskiftet juni/juli⁶, har således markägaren i Svartedalen (Skogssällskapet) funnit anledning att genomföra omfattande avverkningar inom det befintliga Natura 2000-området, där den Västliga taigan 9010 utgör den dominerande naturtyp som speciellt måste bevaras i området och som dessutom är prioriterad².

Även om förekomst av taigans dominerande träarter tall och gran inte varit skogbildande vid mitten av 1800-talet i södra delen av det dåvarande kulturlandskapet, så har de båda ursprungliga arterna funnits i tillräcklig omfattning för att på naturlig väg snabbt kunna spridas och bilda skog så snart hävden upphörde⁷. Detta gäller då till en början för de hed- och bergsområden som tidigare hävdats genom bete av nötboskap och får⁸, medan de övergivna åkermarkerna i stor utsträckning planterades med gran av kontinentalt ursprung. Som en effekt av att endast gran planterats och dessutom i täta förband samt att björk och andra lövträd rensats bort, har en spridning av rotrötan gynnats. Trots gammal kunskap om hur rotröta kan undvikas⁹ har man fortsatt med att tillämpa felaktiga metoder. Kanske tiden nu kan vara inne att äntligen ta lärdom av upprepade misslyckanden^{10, 11}. Det borde nu finnas möjlighet att i ett Natura 2000-område som samtidigt utgör ett naturreservat i Svartedalen låta naturen själv visa hur ett ekosystem av typ Västlig taiga kan utvecklas på naturlig väg utan klåfingriga ingrepp. Det finns anledning att i ett naturreservat av Svartedalens storleksordning låta naturen själv visa hur en rik biologisk mångfald kan utvecklas i frånvaro av skötsel som produktionsskog. Detta är angeläget för att motverka den massiva propaganda¹² mot reservatsbildning, som demonstrerades i Svartedalen av Mellanskog och LRF våren 2004.

Fig. 4. En av vedtravarna från Natura 2000-området vilka nu skall nyttjas för tillverkning av pellets, och som därmed ej längre kan utgöra habitat (livsmiljö) för de hackspettar och ugglor och deras födo- och bohålsunderlag, som det internationella samarbetet avsåg att skydda och bevara. (Foto: O. Pehrsson 2005-10-20)

Fig. 5. En stor del av det grövre virket härrör från träd som är angripna av rotröta. De utgjorde därigenom det värdefullaste inslaget i det habitat för hackspettar som skulle skyddas. (Foto: O. Pehrsson 2005-10-20)

⁶ Zachrisson, M. 2005. Hälften av stormvirket kvar att uppjobba. SkogsVärden. En kvartalstidning från Skogssällskapet. 36 (Hösten): 11-12.

⁷ Pehrsson, O. 2005-10-20. Efter stormen – vi bör ta lärdom av naturens läxa! www.raddasvartedalen.se

⁸ Pehrsson, O. 2005-07-18. Hed. www.raddasvartedalen.se

⁹ Norrlands Skogsvårdsförbund. 1941. Kort handledning i skogshushållning. Norrlands Skogsvårdsförbunds Förlag, Stockholm.

¹⁰ S:son –Wigren, C. 2005-04-08. Rotrötan angriper i rasande fart. Land. Skogsland. Nr 15.

¹¹ Andersson, B. 2005-09-23. Sveaskog tar lärdom av dyrbara misslyckanden. Land. Skogsland. Nr 39.

¹² Åhrén, G. 2004-05-28. Staten missköter skogen. Land. Skogsland. Nr 23.

Berörda fågelarter

Enligt bevarandeplanen för Natura 2000-området Svartedalen är syftet ... ”att bevara områdets vildmarkskaraktär med dess värden för de utpekade fågelarterna. ... I delar av området bedrivs idag skogsbruk med särskild anpassning till utpekade fågelarter. ... Bevarandemålet för området är att upprätta gynnsamma häckningsförhållanden för utpekade fågelarter genom att bevara arternas livsmiljöer i tillräcklig omfattning. ... I delar av området bedrivs idag skogsbruk med anpassning till områdets Natura 2000-värden.”² Det uppges att skogsbruksåtgärder inklusive avverkning kan påverka negativt, men ingen information finns varför traditionella brukningsmetoder i form av röjning, gallring och slutlig omvandling till hygge genom slutavverkning inte möter något hinder. Detta bör vara helt oacceptabelt i ett naturreservat som också utgör Natura 2000-område enligt Fågeldirektivet för bl.a. följande arter:

Spillkråkan *Dryocopus martius* ”behöver ha tillgång till lämplig föda i form av vedlevande insekter och myror. Den födosöker ofta lågt i träd, på stubbar m.m., gärna i rotrötad gran efter hästmyror ... För att spillkråkan skall häcka måste stamdiametern i brösthöjd överstiga 30 cm för asp och 40 cm för tall. ... Spillkråkan är något av en nyckelart i boreala och nemoboreala skogsekosystem genom att den årligen producerar ett stort antal bohål lämpliga för större hålhäckande fåglar och däggdjur som ej själva förmår mejsla ut sitt bo.”²

Kommentar: Det tillämpade skogsbruket i Svartedalen har dock avlägsnat många av de rotröteangripna träd som skulle utgöra födounderlag, och slutavverkning infaller vanligtvis innan tallen blir tillräckligt grov, eller då träden under många år skulle börja fungera som boplats. ”Spillkråkan är vanligast i barr- och blandskog. De högsta tätheterna finns i gammal högproduktiv blandskog i Mellansverige ...”¹³. I det traditionella skogsbruket ges dock inget utrymme för tillräckligt gammal blandskog. I Småland är exempelvis förhållandet mellan medelålder hos tallar utnyttjade av spillkråkan för bobygge och skogen omloppstid 115/80 år = 1,44, i norra Svealand 180/100 år = 1,80 och i södra Norrland 239/120 år = 1,99¹³. Detta har inneburit att arten minskar norr ut som en effekt av skogsbruket. Reviren för spillkråkan är mycket stora, normalt mellan 400 och 1000 ha¹³. Detta innebär också att det för denna art erfordras stora arealer med optimal biotop.

Tretåiga hackspetten *Picoides tridactylus* ”behöver ha tillgång till lämpliga häckningsmiljöer i form av skog med ett stort inslag av döda eller döende träd. I Sverige hittar man den idag främst i de av skogsbruket relativt sett mindre påverkade barrskogsområdena i Norrland, huvudsakligen i olikåldrig naturgranskog med kontinuerlig förekomst av barkborreangripna träd och högstubbar och ofta i sumpskogar. ... tillgången på stående död ved med kvarstående bark ... måste överstiga 10-15 m³/ha eller utgöra cirka 5% av den stående biomassan inom en areal av ca 100 ha. ... Arten har eventuellt häckat i Svartedalen ... Ställningstagande till huruvida tretåig hackspett bör kvarstå som utpekad art i området tas efter utförd basinventering.”²

Fig. 6. Naturskog väster om Nöjevatten. Skogen är omgärdad av en sjö i öster, branter i norr och söder och av myrmarker i väster och är därför helt otillgänglig med avverkningsmaskiner. Den har på så sätt undgått skogsbruk. Därför har detta exempel på Västlig taiga på naturlig väg kunnat utvecklas med tall, gran och björk i alla åldersstadier och med en ljustillförsel som gett ett mosskikt. (Foto: O. Pehrsson 2005-09-29)

¹³ Svensson, S., Svensson, M. & Tjernberg, M. 1999. Svensk fågelatlas. Vår Fågelvärld, supplement 31. Stockholm.

Kommentar: Røjning och avverkning av träd, som i Fig. 5, kan således bidra till att inga tretåiga uppträder vissa år. Det skulle då kunna uppfattas som motivering till att det är fritt fram för avverkning eftersom hackspetten inte observerats. Detta visar då istället, att det är volymen skalbaggsbärande granbiomassa som i första hand skall kontrolleras i en basinventering, och att mindre vikt skall läggas på en fågelinventering. Dessutom är vinterhabitat lika viktigt som häckningshabitat. Bevarandegärder i form av t.ex. naturvårdsbränning kan inte ersätta de rotröteangripna granar som fällt och avlägsnas genom nitiskt skogsbruk.

Pärlugglan *Aegolius funereus* ”häckar helst i hål av spillkråka, men kan undantagsvis hålla tillgodo med naturliga håligheter och hål av gröngöling och större hackspett. Arten häckar dessutom gärna i holk. ... häckar med de största tätheterna i tät granskog. ... häckar regelbundet i Svartedalen.”²

Kommentar: Arten är ”mest allmän i gammal högstammig, något lövblandad barrskog”¹⁴, och missgynnas således – liksom spillkråkan – av traditionellt skogsbruk. Att arten häckar i holk bör inte kunna åberopas för skogsbruk som hindrar förekomst av gammal skog som ger naturliga håligheter.

Sparvugglan *Glaucidium passerinum* ”behöver ha tillgång till lämpliga boplatser i form av gamla bohål från större hackspett eller tretåig hackspett. Den optimala häckningsmiljön är gammal, flerskiktad grandominerad blandskog med rik förekomst av grova lövträd (främst asp, björk och al).”² I vårt land torde majoriteten av sparvugglehäckningar ske i gamla bohål av större hackspett och tretåig hackspett.”¹³

Kommentar: Även om sparvugglan är ”flexibel i sitt val av häckningsplats och förekommer likväl i naturskogsbestånd som i områden med en blandning av rena produktionsbestånd och hyggen, så länge lämpliga boträd finns att tillgå”², så skall inte detta kunna åberopas för att bedriva produktions-skogsbruk i ett reservat med status som Natura 2000-område. Sparvugglan ”lägger upp förråd av byte i holkar.”¹⁴ Men, återigen, uppsättning av holkar får inte bli en undanflykt för att kunna bedriva skogsbruk i ett reservat avsatt för biologisk mångfald, men kan givetvis bedrivas, åtminstone tills naturskogen hinner erbjuda naturliga håligheter.

Järpen *Bonasa bonasia* ”vill ha tät skog med föryngring av främst gran och med inblandning av al, björk och asp. Hög markfuktighet och förekomst av surdråg, alkärr och bäckar gynnar arten. Lövträsandelen i reviret bör överstiga 10% för att området skall accepteras. En viktig och begränsad vinterfödoresurs är alknoppar, alhången samt björknopp, och i omedelbar anknytning till födan krävs dessutom skydd i form av grantätningar.”²

Kommentar: ”Granen är hans livsträd. Man skall söka honom på frodiga platser i skogen, vid bäckar och på dalsidor, där granarna står tätt och där inslag av löv icke saknas. Han vistas mest på marken under träden, där han söker bär, knopp, mask, insekter o.dyl.”¹⁵ – ”Förekomsten av skydd verkar i många aspekter vara en nyckelfråga och arten förekommer framför allt i täta skogsbestånd med självföryngring av gran. Gallring och røjning i dessa bestånd medför nästan undantagslöst att järpen försvinner. ... Järpen föredrar större sammanhängande skogsområden.”¹³ – Habitat för järpen kan mycket väl utvecklas i gammal naturskog. Vindfällerna av gran kan ge de öppningar i skogen som ger tillräckligt ljus (t.ex. Fig. 6), och som ger möjlighet för grantätningar att etableras. Men røjning av björk i anslutning till surdråg (t.ex. Fig. 3) får direkt negativa konsekvenser.

Tjädern *Tetrao urogallus* ”kräver större sammanhängande skogsområden för att den skall finnas i livskraftiga bestånd. I dessa måste ett flertal villkor vara uppfyllda. Således kräver arten vintertid förekomst av äldre successionsfaser av talldominerade skogar (äter tallbarr och tallskott), medan den sommartid påträffas i mycket varierande marker, allt från gammal bärrik skog (bl.a. blåbärsris viktigt) som till nyupptagna hyggen.”²

Kommentar: Detta skulle möjligen kunna försvara skogsbruk med hyggen för att gynna tjädern, men ursprungligen vistades denna fågel ”i större skogar och mest i barrskog, helst i tätvuxna, i ursprungligt skick varande marker med äldre furor, inslag av gamla aspar, bärrika kärr och rismyrar”¹⁵, vilka två senare biotyper är rikligt förekommande i Svartedalen, där 1/5 av landarealen består av våtmarker.

¹⁴ Jonsson, L. 1992. Fåglar i Europa. Walström & Widstrand.

¹⁵ Rosenberg, E. 1955. Fåglar i Sverige. svensk natur, Stockholm.

– ”Förmodligen fortsätter en under lång tid generell minskning av tjäderstammen främst på grund av det moderna skogsbruket, där gammelskogen får allt mindre utrymme”¹³.

Hör Västlig taiga inte hemma i Bohuslän?

Granen är således ett viktigt trädslag för flera Natura 2000-arter i Svartedalen. Granen är också den viktigaste arten i den Västliga taigan. Men, Naturvårdsverket har visat stor njugghet då det gäller bidrag till att skydda denna biotoptyp i södra Sverige, dit också Bohuslän räknas. Det återopade argumentet är att enbart lövskog skall skyddas där, eftersom granen är inplanterad. Pollenanalyser har dock visat att granen fanns i dessa trakter redan för 2000 år sedan¹⁶. Den kan dock ha funnits här långt tidigare. ”I lager från senare delen av den subarktiska tiden och under nästa hela värmetiden igenom hava åtminstone sporadiska granpollen påträffats i de flesta hittills tagna prov från Göteborgs och Bohus län ... Under den sista interglaciala tiden var granen ett allmänt skogsträd i mellersta Europa och var mot norr utbredd till Danmark.”¹⁷ Det finns också uppgifter om granar avbildade på hållristningar från bronsåldern för 3-4000 år sedan och en arkeologisk uppgift om grankåda för 8000 år sedan från Orust¹⁸. Analyser av makrofossil har visat att granen kan ha invandrat västerifrån till de tidigaste kalfjällshedarna än tidigare (för ca 11000 år sedan), där de i exponerade lägen kunnat utvärda svåra klimatiska förhållanden i form av klongranar¹⁹. Mot bakgrund av att fjällväxter såsom fjällnejlika *Viscaria alpina*, fjällkåpa *Alchemilla alpina* och rosenrot *Rhodiola rosea* växer på bergstoppar i södra Bohuslän, så kan också de klongranar som växer på exponerade berg i dessa trakter ha ett äldre ursprung än den österifrån i senare tid invandrade nordiska granen. Den Västliga taigans granar i Svartedalen kan således ha haft två invandringsvägar norrifrån, vartill kommer den söderifrån, främst under 1900-talet inplanterade kontinentgranen⁷. Det stora antalet kryptogamer (lavar, mossor, svampar) som är mer eller mindre starkt knutna till gran²⁰ i området antyder också lång kontinuitet för detta trädslag i dessa trakter.

Mot bakgrund av här redovisade fakta bör det finnas utrymme för en omvärdering av Naturvårdsverkets ställningstagande, inte enbart med hänsyn till förekomsten av Natura 2000-arter enligt Fågeldirektivet utan också i beaktande av värdet hos de varianter av gran, vars framtida betydelse vi uppenbarligen har otillräckliga kunskaper om.

Gällande lagstiftning

I bevarandeplanerna^{2,3} återopas endast svensk lagstiftning enligt den svenska Miljöbalken. Utan att gå in på vad denna föreskriver är det dock avgörande vad som gäller på EU-nivå.

”Det kan i vissa fall vara nödvändigt att bibehålla eller uppmuntra mänsklig verksamhet i de utvalda områdena för att skydda den biologiska mångfalden. Exempelvis måste vissa typer av ängsmarker slå eller betas och inte ligga i träda, eftersom vissa utrotningshotade arter då skulle försvinna. Den mänskliga verksamheten måste emellertid vara förenlig med bevarandemålen för de utvalda områdena. Vid utarbetandet av planerna för skötsel och förvaltning måste medlemsstaterna utvärdera varje enskild verksamhet som bedrivs på området, för att förhindra försämringar av livsmiljöerna och hot mot de arter för vars skydd områdena valts ut.”²¹

Kommentar: Eftersom alla de sex nämnda Natura 2000-arterna, som är knutna till den Västliga taigan, inte är beroende av produktionsskog med hyggen utan av gammal naturskog, så kan inte skogsbruk återopas som skötselåtgärd för att förbättra biotopen. Den omväxlande naturen i Svartedalen innebär ju att inte ens tjädern behöver vara beroende av hyggen.

¹⁶ Björse, G. & Bradshaw, R.H.W. 1998. 2000 years of forest dynamics in southern Sweden: suggestions for forest management. *For. Ecol. Manage.* 104:15-26.

¹⁷ Lindner, J. 1935. Skogens krönika i Göteborgs och Bohus län. Elanders Boktryckeri, Göteborg.

¹⁸ Leif Kullman, Umeå Univ.

¹⁹ Kullman, L. 2001. Granens invandring i Sverige. En gammal historia i nytt ljus. *Fauna och Flora* 96:117-128.

²⁰ Pehrsson, O. 2004-03-26. Biotoper för hotade arter, nyckel- och Natura 2000-arter i Svartedalen.

www.raddasvartedalen.se

²¹ Europeiska Kommissionen. GD XI – Miljö, Kärnsäkerhet och Miljöskydd. NATURA 2000 vi förvaltar vårt naturarv. ISBN 92-828-5172-9

”Inget hindrar att de nationella myndigheterna tillåter en verksamhet om bedömningen visar att den inte kommer att ge någon negativ påverkan på området. Om så inte skulle vara fallet och om alternativa lösningar saknas kan den berörda verksamheten bedrivas på området, endast ifall den förklarats vara av väsentligt allmänintresse. Medlemsstaten skall då vidta alla nödvändiga kompensationsåtgärder och underrätta Europeiska kommissionen om detta. Om det berörda området innehåller en prioriterad livsmiljötyp eller art får emellertid endast verksamheter av väsentligt allmänintresse tillåtas på grundval av faktorer som rör människors hälsa, den allmänna säkerheten och miljön. Om det finns andra tvingande orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse krävs ett yttrande från kommissionen.”²¹

Kommentar: I bevarandeplanen² är den Västliga taigan 9010 prioriterad men utnyttjandet av 44% av Natura 2000-området som produktionsskog kan knappast betraktas som varande ”av väsentligt allmänintresse”. Eftersom dessutom allmänhetens möjligheter att utnyttja området för rekreation skulle försämrats, så skulle ju skogsbruksverksamheten istället försämra det väsentliga och hälsobefrämjande allmänintresset att ta sig ut i skog och mark. En för markägaren inkomstbringande verksamhet som alternativ till skogsbruk i Natura 2000-området har föreslagits²². Genom att restaurera ett 10-tal av de kulturhistoriskt värdefulla bosättningar som funnits i Svartedalen ännu under 1800-talet²³, och som nu är belägna inom Natura 2000-områdets produktionsskog, så skulle ekoturism, anpassad till områdets naturvärden, kunna ge alternativa inkomster till markägaren. Öppningar kring bosättningarna, men med kvarstående vårdträd, skulle dessutom vara positivt för såväl Natura 2000-arter som flera rödlisade arter i området. Genom frånvaro av maskinellt skogsbruk skulle också befintliga lämningar av kulturhistoriska rester i form av gamla åkrar, odlingsrösen, åkerdiken, stigar, vägar och stengärdesgårdar kunna undgå att suddas ut.

”Enligt artikel 8 i direktivet skall varje medlemsstat beräkna kostnaderna för att bevara de områden som innehåller prioriterade livsmiljöer eller arter och underrätta Europeiska kommissionen om dessa. Kommissionen skall i sin tur medfinansiera åtgärder som är nödvändiga för bevarandet av Natura 2000-områden. Sedan början på 1980-talet finansierar Europeiska kommissionen projekt för bevarande av medlemsstaternas natur. Gemenskapens befintliga finansieringsinstrument, LIFE, medverkar redan i genomförandet av NATURA 2000 genom att finansiera verksamheter på områden som kommer att ingå i nätet. De tillgängliga medlen inom LIFE:s naturvårdsdel räcker emellertid inte för att fylla alla områdets behov på lång sikt. Andra resurser måste mobiliseras genom att miljöpolitiken integreras med övrig gemenskapspolitik.”²¹

”Artikel 6.2 – Medlemsstaterna skall i de särskilda bevarandeområdena vidta lämpliga åtgärder för att förhindra försämring av livsmiljöerna och habitatet för arterna samt störningar av de arter för vilka områdena har utsetts, om sådana störningar kan ha betydande konsekvenser för målen med detta direktiv.”²⁴

Kommentar: Sedan Svartedalen blev Natura 2000-område har avverkningar genom hyggesbruk förekommit i två områden med förekomst av utpekade Natura 2000-arter bland ugglorna⁷, förutom de gallringsåtgärder som illustrerats i Fig. 2-5. Dessa avverkningar kan således inte betraktas som ”skötsel- och förvaltningsåtgärder för bevarande”. Tvärt om är det sådana åtgärder som skulle ha förhindrats, eftersom de kan få ”betydande konsekvenser”. Punkten 2 gäller också ”verksamhet som inte nödvändigtvis kräver tillstånd i förväg”. Den gäller således även för den röjning och gallring som företagits under hösten 2005. Att avverka skogen i stället för att låta den utvecklas mot gammelskog → naturskog → urskog måste betraktas som en helt felaktig skötselåtgärd för Västlig taiga.

2005-11-07

Olof Pehrsson

Fil.dr., Docent, ekologisk zoologi

²² Pehrsson, O. 2004-08-16. Från slott till koja i Svartedalens vildmark. www.raddasvartedalen.se

²³ Jansson, B. & Pehrsson, O. 1999. Romelanda Torp i Svartedalen. Människor och livsstil i ett svunnet kulturlandskap. Thorman Tryckeri AB, Kungälv.

²⁴ Europeiska gemenskaperna. 2000. Skötsel och förvaltning av Natura 2000-områden. Artikel 6 i art- och habitatdirektivet 92/43/EEG. ISBN 92-828-9142-9.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.